

Enstagl da la provocaziun in regal

Nova purschida da la GiuRu ensemen cun la LR

■ **(anr/fa) L'acziun dals tatgaders «Per rumantsch?» da la GiuRu aveva provocà bunas e main bunas reacziuns. Uss cuntinua l'acziun a favur da la fatscha rumantscha cun ina purschida online.** L'onn passà da primavaira dumandavan ils tatgaders pinks «Per rumantsch?». Ussa suonda la resposta sin fund verd: «Nus discurrin rumantsch». Dapi l'acziun da la Giuventetgna Rumantscha (GiuRu), l'organisaziun da tetg da la giuventetgna rumantscha, al cumenzament da la stad 2013 s'expriman gia stgars 350 fatschentas, hotels e manaschis gastronomicas cleramain per il rumantsch. Els dovran la lingua rumantscha en il mintgadi e preschentan lur fatschentas per rumantsch. Cun il tatgader verd «Nus discurrin rumantsch» vi da la porta pon quellas far attent la clientela ch'ella possa discurrer qua rumantsch. Mesemna han preschentà *Alina Müller*, la presidenta da la GiuRu, e *Carmen Dedual* che ha manà il project tar la Lia Rumantscha (LR) la nova purschida.

La «fatscha rumantscha» in vegl desideri

«Causa che nus nun eran cuntents cun la situaziun areguard la preschientscha dal rumantsch en la vita dal mintgadi avain nus tatgà avant bundant in onn da notg en tut il Grischun rumantsch sin inscripziuns mo en tudestg noss tatgader «per rumantsch?»», ha ditg Alina Müller. Els vullevian uschia intimar la populaziun da preschentar pli savens fatschentas e plazzas publicas per rumantsch. «Nus avain

survegñi fitg bleras reacziuns positivas, ed er in pèr negativas, perquai avain nus decis da cuntinuar cun il project a favur dal rumantsch en il mintgadi.» La GiuRu s'ha messa in colliaziun cun la LR. «Il giavisch da promover la preschientscha dal rumantsch en ils vitgs, l'uschenunada fatscha rumantscha, è in vegl desideri da la Rumantschia», ha ditg *Urs Cadruvi*, il se-

cretari general da la LR, «gia ils onns 1960 ed ils onns 1980 han cumissiuins e collavuratur regiunals fatg bler per cuntanscher quella finamira.» Perquai ha la LR sustegnì il project da la GiuRu. *Carmen Dedual* ha preschentà il resultat.

Plattafurma da reclama gratuita

«Nus ans avain dumandads co cuntan-

scher la finamira d'augmentar la preschientscha dal rumantsch en il mintgadi, e cun tgi far quai», ha ditg la manadra dal project. Commembras e commembars da la GiuRu èn ids en il territori rumantsch ed han fotografà e fatg in inventari dals buns exempels per la preschientscha dal rumantsch. L'inschigner d'electronica *Gion-Andri Cantieni* ha

surprendì la lavur da programmar ed ha stgaffì la pagina d'internet www.perrumantsch.ch. Sin quella pagina ch'è gia online èn inditgadas tut questas fatschentas. Grazia ad ina charta geografica da Google chattan era persunas che n'encuschan betg il lieu spert las fatschentas. «Quellas fatschentas na prendan uschia betg mo posiziun per il rumantsch, mabain profiteschan il medem mument era da la plattafurma da reclama gratuita», ha menziunà *Carmen Dedual*.

Preschentaziun a Laax, Savognin e Zernez

«Fin uss èn inditgadas sin questa pagina 345 fatschentas, quel dumber duai però anc crescher», ha la manadra dal project dà in sguard vers l'avegnir, «perquai porscha perrumantsch.ch er ad ulteriuras firmas la pussaivladad da sa registrar gratuitamain sin la pagina d'internet.» Ils proprietaris da quellas firmas chattan sin questa pagina las infurmaziuns necessarias per sa registrar, ma era glossaris spezialis per cas da dumondas linguisticas. Pli tard èsi, sco che *Carmen Dedual* ha agiunt, previs da metter sper il num da las fatschentas er ils links che avran lur paginas d'internet.

Ils 12 da settember ha lieu ina preschentaziun da la plattafurma gratuita a las fatschentas registradas ed a novs interessents a Zernez a las 17.00 en l'auditori dal Parc Naziunal Svizzer, a Savognin a las 18.00 en l'Hotel Danilo Pianta ed a Laax a las 19.30 en las localitads da la Lia Rumantscha.

La presidenta da la GiuRu Alina Müller (san.), il secretari general Urs Cadruvi e la collavuradora da la LR Carmen Dedual han preschentà lur nova purschida digitala.

FOTO F. ANDRY